

Polacy i Rusini w oświetleniu francuskim.

Kraków, 24 lutego.

Jourdain Sainte For, pamiętnikarz francuski, którego aktualne uwagi o Czechach zamieścił niedawno, zwiedzał jako turysta dawną monarchię austriacką, zatrzymując się kolejno w różnych miastach i krajach. W czasie tej wycieczki bawił także dłuższy czas w Galicyi, gdzie zetknął się z polskim i ruskim ludem i spisał swe ówczesne o nich wrażenia.

„W charakterystyce Rusinów — mówi Sainte For — jest coś greckiego (prawdopodobnie miał tu na myśli greków bizantyńskich, o czym świadczy dalsze uwagi). Rusin skłonny jest do udawania kłamstwa i oszustwa, a w chwili, kiedy udaje, że jest pełen szacunku i przywiązania, rozmyśla o zemście. Posiada cierpliwość, jaką daje obłuda i może latami całemi myśleć o zemście, zanim ją wykona. Jest podejrzliwy, może dlatego, że innych sądzi według siebie, a rozumie doskonale, że nie można mu zaufać. Jego oblicze jest spokojne, obojętne, chód powolny. Lubi pieniądze, a przez chciwość zarówno, jak przez podłość i żądę, nie waha się zostać szpiegiem i donosicielem. Ani zaufaniem, ani dobrodziejstwami nie można pozyskać jego serca, a z chwilą, gdy się nie boi, staje się niebezpiecznym. Mściwy i gwałtowny, stałby się okrutnym, gdyby gniewu jego nie wstrzymywało tchórzstwo.

Tyle o Rusinach, a teraz posłuchajmy, co tenże autor pisze w pamiętniku swym o chłopach polskich.

„Chłop polski przeciwnie jest szczery, wesół, miły, kochający, łatwo udzielający się. Nie troszczy się o jutro i łatwo daje się zjednać dobrodziejstwami. Posiada przywary i to w wielkiej liczbie, ale nie ma wad, a większość tych przywar wynika z nadużyć i przesady, biorącej źródło w wielkiej lekkomyślności jego umysłu i serca. Czynom jego i uczuciom brak umiarkowania. Instynkt odgrywa u niego najważniejszą rolę, tak w złym, jak w dobrym. Rozmyślanie o tem, co minęło, rozsądek w stosunku do przyszłości są mu całkiem nieznanne. Myśli, czuje i działa, jak ptak, co śpiewa, to też z doświadczenia nie korzysta wcale, rozkoszuje się, albo cierpi teraźniejszością, nie oglądając się na przyszłość, ani na przeszłość. Te przywary mają w sobie coś miłego, lecz na tem właśnie — zdaniem mojem — polega niebezpieczeństwo dla narodu i dla jednostek. Lepiej bowiem jest, aby przywary nie miały nic przyjemnego, aby się ich człowiek łatwiej pozbył, czy to przez miłość własną, czy przez interes. Anglicy naprzykład są wielkim narodem, a niema chyba narodu, któryby miał wady równie nieznośne. Cenić więc ich musimy tylko za ich zalety. Ludzie i narody, które podobają się z wad swoich, mają zawsze w sobie coś dziecinnego. Jak widzimy, ta charakterystyka naszego temperamentu narodowego, choć kreślona z sympatją, nie całkiem jest dla nas pochlebna, bądź co bądź jednak warto się nad nią zastanowić, bo skoro los postawił nas pomiędzy brutalną zachłannością czeską, a obłudą i okrucieństwem ruskim, musimy umocnić w sobie pamięć o tych właściwościach naszych sąsiadów, by nie paść ofiarą własnych sympatycznych przywar, do jakich zwłaszcza należy zbyt łatwa i szybka niepamięć o doznanych krzywdach i zdradach.

Żywność amer. nadchodzi do Polski!

Warszawa. PAT. Pierwszy pociąg z żywnością amerykańską wyszedł z Mławy dnia 19 bm. Do dnia 23 b. m. nadeszło ogółem 7 pociągów do Warszawy, po 40 wagonów w każdym. Z tego 3 pociągi otrzymała Warszawa, po 1 Lwów, Częstochowa, Kraków i Łódź. Przybycie dalszych transportów jest spodziewane, w ilości od 5 do 6 pociągów dziennie.

Akcja subskrypcyjna „Gońca Krakowskiego” na Pierwszą Polską Pożyczkę Państwową.

Kraków, 24 lutego.

Kto zasubskrybuje przez wydawnictwo „Gońca Krakowskiego” choćby 100 koron na polską pożyczkę państwową otrzymuje jako premię

MIESIĘCZNĄ BEZPŁATNĄ PRENUMERATĘ NASZEGO PISMA.

Należy zażądać od administracji „Gońca Krakowskiego” deklaracji, opatrzonej stampilą wydawnictwa, wypełnić ją należycie, a następnie złożyć ją wraz z potrzebną kwotą w Banku Krajowym. Bank zawiadomi naszą administrację, która natychmiast rozpocznie wysyłkę pisma pod wskazanym adresem.

W dniu 21 b. m. zadeklarowali na pożyczkę

państwową przez wydawnictwo „Gońca Krakowskiego”:

PP. Flora Goldwasser Kraków 200 K.
Ignacy Kędziński Mogiła 3000 K.
Zofia Mozłowska-Szmowa Kraków 1000 K.
Ant. Nowak Sulechów, p. Kocmyrzów 9000 K.
Kazimiera Smolkówna Kraków 600 K.
Władysław Witkowski Kraków 500 K.
Tadeusz Wójcicki Kraków 1000 K.
Razem 15.300 K.

Wraz z subskrypcjami pierwszego dnia 7500 koron.

22.800 koron.

Dalsze zgłoszenia wpływają nader licznie, zarówno z Krakowa jak i prowincji.

Generalna ofenzywa ukraińska załamała się na całym froncie.

Warszawa (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 23 lutego: **LITWA, BIAŁORUŚ.** Grupa gen. Iwaszkiewicza. Nasze patrole wywiadowcze dochodzą do linii Dąbrówka—Szczucin—Zeludek. Nad Zelwianką spokój. **WOLYŃ.** Grupa gen. Smiętego Rydza. Drobne utarczki pod Mielnicą i Perospą. — **GALICJA WSCHODNIA:** Od dnia 17 lutego toczy się w Galicyi wschodniej walka na 250 klm. froncie, od Dolhowysk po Chyrow. Ukraińcy wyciężyli — zyskując siły, by doprowadzić już obecnie do rozstrzygnięcia. Dowództwo ukraińskie, nie licząc się ze stratami, ponawiało kilkakrotnie ataki na nasze pozycje pod Bełzem, Rawą ruską, Lwowem i w okolicy, Gródkiem Jagiellońskim i Sądową Wisznia. Nigdzie nie zdołał nieprzyjaciel przełamać naszych pozycji. Tam, gdzie chwilowo udało mu się wtargnąć, wyparto go następnie

kontratakami. Tak samo próżne były usiłowania wroga, by przerwać komunikacje pomiędzy naszymi punktami oporu. Na całym froncie ofenzywa ukraińska załamała się dzięki niezrównanej podstawie i walczności naszych wojsk, jako to zwyrodniałemu kierownictwu naszego dowództwa. W ciągu trzech dni wzięto do niewoli przeszło 300 jeńców, zdobyto jedną armatę, 7 karabinów wmaszynowych, wiele amunicji i karabinów. Grupa gen. Romera. Pod Rawą Ruską i Bełzem wzmożona działalność wywiadowcza. Grupa gen. Rozwadowskiego. Pod Lwowem utarczki wysuniętych oddziałów nieprzyjacielskich z naszymi placówkami i walka artylerji. Pod Chyrowem odparto silniejszy atak nieprzyjacielski. **FRONT CIESZYŃSKI.** Nieudane próby ataków słabszych oddziałów czeskich. W zastępstwie szefa sztabu gen. Haller, pułk.

Koalicja aklamuje Paderewskiego i uznaje rząd polski.

Paryż. (PAT) Iskrowo. Oficjalnie ogłaszając, że na konferencji sprzymierzonych aklamowa-

no Paderewskiego i uchwalono uznać rząd polski.

Stwórzmy silną armię!

Posel Korfanty żąda poboru sześciu roczników!

Warszawa (PAT) Wczoraj złożony został do łaski marszałkowskiej wniosek posła Korfante-go i tow. w sprawie poboru do wojska. Wniosek ten brzmi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: postanawia się obowiązujący pobór roczników 1897, 1896, 1895, 1894, 1893, 1892, który ma być przeprowadzony na zasadzie tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27 października 1918, w myśl tymczasowej instrukcji dla władz poborowych, zatwierdzonej

przez ministerjum spraw wojskowych i ogłoszonej jako dodatek do Nr. 14 dziennika rozkazów wojskowych, oraz w myśl rozkazu ministerjum spraw wojskowych o zmianach tymczasowej instrukcji dla władz poborowych, ogłoszonego w Nr. 17 dziennika rozkazów wojskowych. Czas służby powołanych wyznacza się tymczasowo na rok., pozostawiając definitywne określenie normalnej służby w szeregach późniejszej uchwały Sejmu ustawodawczego.

Czy koalicja zatopi niemiecką flotę wojenną?

Londyn (PAT) Iskrowo. Angielskie dzienniki donoszą, że los niemieckich okrętów wojennych zależy od konferencji pokojowej paryskiej. Istnieje skłonność, że okręty te powinny być wywiezione na Atlantyk i zatopione. Jest bardzo

możliwe, że to nastąpi. Niemcy czynią wszelkie starania, aby do tego nie dopuścić. Zdaje się jednak, piszą dzienniki angielskie, iż zatopienie byłoby najlepszym rozwiązaniem tego problemu.

Czwarte posiedzenie Sejmu.

Garść wrażeń i obserwacji.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 23 lutego.

(Wręb.) Czwarte posiedzenie, trwające z górą cztery godziny, było pierwszym dniem pracy parlamentarnej.

Budziło zainteresowanie niemiejsze, niż poprzednie. Wiedzano bowiem, że stronnictwa wystąpią z deklaracjami politycznymi i określić będą swój stosunek do expose prezydenta ministrów i rządu. I chociaż Izba żadnych w sprawie zaufania dla rządu, a raczej dla prezydenta ministrów nie powzięła uchwał, odkładając dalszą dyskusję na poniedziałek, — mieliśmy przecież dzień prawdziwie parlamentarny, dzień, który dał nam już dokładny obraz oblicza politycznego Sejmu. Dzień ten, wyraźniej, niż poprzednie, ujawnił sympaty polityczne i społeczne Izby, która niedwuznacznie i dobitnie manifestowała podczas przemówień antypodów politycznych: prof. Grabskiego i Daszyńskiego.

Posiedzenie dzisiejsze ujawniło również, że ludowcy piastowi, mający wspólny z thugutowcami front w dziedzinie agrarnej, są pod względem politycznym bardziej umiarkowanymi.

Posel St. Grabski nie wniósł właściwie nowego tonu do dzisiejszych obrad. Wiedzano z góry, że jako mówca generalny związku narodowo-ludowego powie właśnie to, co powiedział, że występując osobiście w charakterze członka Komitetu Narodowego tak, a nie inaczej sformułuje swoje i Klubu swego stanowisko. Przytem odczytał mowa swój elaborat. Na podstawie krótkiego na razie doświadczenia zdołaliśmy już zobserwować, że Izba niezbyt uważnie słucha posłów, odczytujących przemówienia.

Mowa p. Grabskiego była bezwarunkowo dobrze opracowana, poruszała rozmaite zagadnienia polityki zewnętrznej i wewnętrznej i obliczoną była na efekt wśród posłów włościańskich.

Posel Błażej Stolarski rozwinął — również odczytując — program Polskiego Stronnictwa Ludowego (Thugutta), program, znany nam dobrze z czasów rządu ludowego. Domaga się więc daleko idących reform agrarnych. Deklaracja ta przydługa i nużąca słuchaczy, większość wrażeń nie wywarła. P. Stolarski nie jest mówcą, głos ma jednostajny, chociaż recytował słowo za słowem z przejęciem i widocznym wzruszeniem.

Zainteresował Izbę końcem swego przemówienia, w którym poruszył expose prezydenta ministrów, wyrażając ubolewanie, że prezydent jest nieobecny. Mówca życzyłby sobie, żeby prezydent ministrów wyjaśnił Izbie, kogo miał na myśli, mówiąc o garście wywrotowców, zakłócających spokój w kraju? W tym miejscu powstała w Izbie hałas. Z ław lewicy padają okrzyki: Księża i narodową demokrację!! Te okrzyki widocznie nie wystarczają mówcy, który cytowane słowa prezydenta ministrów radby zastosować do wrogów rządu poprzedniego, którzy na zebraniach gminnych namawiali chłopów, aby nie płacili podatków. Było do przewidzenia, że ks. Okoń w tym miejscu krzyknie: „Hańba im!” Socjaliści wtórują mu dzielnie. Mówca nieszczerliwie porusza sprawę t. zw. aktywizmu, zarzucając „księżętom i hrabiom, że jeździli do Berlina”. Znowu hałas, rozlegają się jakies okrzyki. Notujemy w pamięci jeden z nich: „Feldmann był ambasadorem w Berlinie!”

Mówca wyraża hold Naczelnikowi Państwa inieniem ludu wiejskiego, zapewniając, że lud ten nie dopuści do uszczerbienia tych praw, co lewica wita z aplauzem.

Posel Witos zareprezentował się Sejmowi po raz pierwszy. Mówił z pewnością siebie, która go wogóle cechuje, spokojnie, dobitnie i płynnie. Deklarację swego klubu odczytuje dopiero w końcu, zaś na samym wstępie, oddawszy rządowi, co rządowe — a mianowicie zapowiedział, że ze względów położenia zewnętrznego i wewnętrznego państwa, głosować będzie za wyrażeniem zaufania temu rządowi, przechodząc do omówienia wielu bolączek wewnętrznych. Jest ich wiele. Zebrano i usystematyzowane, a wypowiedziane z chłopskim uporem, upstrzone barwnymi i bardzo trafnymi porównaniami, robią silne wrażenie. Witos chce, zdaje się, być biczem bożym na wszelkie nadużycia. Dojrzał ich w naszej administracji dość dużo, wytykał śmiało braki i wady, specjalną zwracając uwagę na obsadę stanowisk wyższych w administracji i — wojsku.

Mówił o różnych brakach i wadliwości administracji państwowej w dziedzinie komunikacji pocztowej, telegraficznej, kolejowej, nie o-

szczędził żadnej dziedzinie, częstokroć zwracając się do ministra spraw wewnętrznych z bardzo istotnymi uwagami i życzeniami. Poruszył także sprawę obecności urzędników obcych, oraz takich, którzy się niezupelnie uważają za Polaków pod względem wykonywania obowiązków obywatelskich, w polskich urzędach i domagał się sanacji stosunków.

Izba słuchała go chętniej; na ławach chłopskich dobitnie i niedwuznacznie wtórowano jego wywodom zarówno co do bolączek w wewnętrznej organizacji wojska oraz koniecznych i — zdaniem jego pilnych — zarządzeń w dziedzinie gospodarstwa wjejskiego.

Clou posiedzenia było wystąpienie Daszyńskiego. Trybun krakowski po raz pierwszy zareprezentował się Sejmowi jako mówca. Miał zadanie trudne. Wiedział, że prawica go nie lubi, że każde uchybienie jej poglądom i sympatiom wywo-

ła burzę. Tak się też działo. Ale słuchano go przecież uważnie, widocznie ze satysfakcją. Treść przemówienia wywoływała częste i to bardzo gorące sprzeciwy, zwłaszcza tam, gdy Daszyński usiłował rozprawić się z polityką Komitetu Narodowego i żądał odpowiedzi konkretnej od posła Grabskiego i prezydenta ministrów na szereg pytań istotnych.

Co chwila wywoływały sprzeciwy te ustępy mowy Daszyńskiego, w których poruszał dzieje rządu lubelskiego. Izba burzyła się na każde zdanie niemal. Ale mówca nie tracił rezonu, bo widocznie z góry obliczył wartość efektów. Treść całego przemówienia bardzo bojowa, zakończyła się przecież zwrotem ugodowym, z którego wynika, że w współpracy z Sejmem socjaliści widzą możliwość częściowego spełnienia swych zadań.

Mowa Daszyńskiego była dla całej Warszawy, którą ulokować można było na szczupłych galeriach, prawdziwą sensacją. Nie tyle z treści, bo niejeden, a raczej każdy drugi obywatel uręga socjalistom — ale z formy i sposobu jej wypowiedziania. Królestwo musi się uczyć retoryki zarówno na lewicy — od Daszyńskiego, jak na prawicy — od arc. Teodorowicza. Zresztą — nie tylko retoryki...

UMIERAJĄCA MOSKWA.

Warszawa, 23 lutego.

Z Moskwy przyjechał kilka dni temu znany artysta-rzeźbiarz prof. B., który opowiadał nam ciekawe szczegóły z życia rosyjskiej stolicy pod panowaniem sowieckim.

Moskwa robi wrażenie ginącego miasta.

ŻYCIE ZANIKAJĄCE

Z każdym dniem coraz wyraźniej. Stolica, która jeszcze kilka lat temu wrzała ruchem i bogactwem umiera w beznadziejności i wyczerpaniu. Sowiety triumfują na ruinach życia. Wśród pustki i wspomnień dawnej świetności, widać się ludzie wyczerpani postem, wędzący jak zgłodniałe psy, gdzieby nasycić głód. Przed sowieckimi garkuchniami stoją na mrozie

OBONY WIELU SETEK

osób mających nadzieję dostać się przecież do sowieckiego stołu, zanim przyjdzie godzina zamknięcia. Olbrzymi sznur zgłodniałych widać codziennie przed „Ermitażem”, „Piotrowskim Pałacem”, „Empirem” gdzie można oszukać żołędź za kilkanaście rubli. W innych kuchniach koszty obiadu wynoszą kilkadziesiąt rubli.

Dawne wielkie i bogate restauracje wysokiej biurokracji i kupieckich synków, gdzie przy muzyce cyganów rzucano pieniądze bez rachuby są aylem głodu, nędzy i brudu. Przed Filipowem już na pół godziny przed wieczornem otwarciem „oczeredz” klientów zaopatrzonych zresztą specjalną przepustką. Dają tu

PÓŁ ŚLEDZIA LUB TRZY PLASTERKI KOŃSKIEJ KIELBASY

za 3 i pół rubla.

Głód i sowiec, oto niepodzielni władcy białokamiennej Moskwy. W mieście, gdzie sprzedany pokątnie pud czarnej mąki dochodzi do 800 rubli, gdzie nie ma kartofli, gdzie po kilkogodzinnych poszukiwaniach dostaje się czasem na Sucharewce funt czarnego chleba za 15 rubli, życie staje się coraz mniej możliwem. Na kartki otrzymuje się bardzo mało lub nie w znacyonalizowanych sklepach spożywczych.

Moskwa wyludnia się coraz bardziej. Liczba chorych w szpitalach jest tak wielka, że brak zupełnie łóżek i chorzy pozbawieni są najpilniejszych potrzeb.

Pomimo wszystko w Moskwie widać dużo jeszcze Polaków.

KILKASET DZIECI POLSKICH

zmuszonych jest uczyć się w szkołach przerobionych na modłę bolszewicką.

Ciepłotnia pozostałej w Moskwie kolonii polskiej są niezmiernie. — Z bardziej znanych osób, pozostają tu dotąd p. Starska, p. Niewiarowska, pp. Szczawiński i Bogucki.

Teatry grają dalej znacyonalizowane przez sowiety, a p. Niewiarowska, którą piszący widział w sierpniu jako

GWIAZDĘ OPERETKI W LUNA-PARKU

śpiwka obecnie z p. Szczawińskim w Nikolskim teatrze. Jest niezawodnie coś z życiowej ironii w „Baronie Cygańskim” lub „Księżniczce Dolarów” granym w sowieckiej stolicy. Ale Rosjanie nawet w szerokich masach mają do teatru i baletu namigłocnie tak zdecydowaną, że potrzebują go widocznie nawet w epoce klęski.

Nawykli zresztą dawno niekiedy od podzy życia; teatr jest w Rosji wypróbowanym przytulkiem dusz dotkniętych chorobą „taedium vitae”. Gra więc opera wielka, Zimni, Mały teatr i Stanisławski; wychodzą nawet poza ramy teatru, popularyzują sztukę wśród masy. Niedawno grupa Komisarzewskiego grała świetną „comedia del arte” w kawiarni.

To samo dzieje się z muzyką. W kawiarniach, gdzie nie ma nic do zjedzenia, grają wieczorami dobre orkiestry. Publiczność słucha, ale wypływa już niestety mało „siemeczek”.

BRAK SŁONECZNIKOWYCH ZIARŃ

dochodzi do rozmiarów narodowej klęski. A przecież tak niedawno jeszcze, jeden z wielkich pisarzy rosyjskich widząc publiczność na mottin-gach politycznych powiedział zdanie krótkie, lecz typowe: zaplewali swobodu”.

Podróż p. B. do Warszawy trwała dni kilkanaście. Pociąg szedł na Samy śladem napierających bolszewików. W Maniewiczach, gdzie tor był przerwany, musieli wracający sami ciągnąć bagaż na sanoczkach, potem jakiś dróżnik pozwolił im za opłatą przemieścić rzeczy na mały wagonik i ciągnąć po torze kolejowym. Na niebezpieczeństwo nadjechał pociąg pancerny śledzący oddziały polskie. Od stajana z pociągu

POLEGLI INŻ. KAJETANOWICZ

u samego progu oboziny. Pociąg ten został zresztą w kilka dni potem zdobyty przez oddziały polskie.

Czesi nie myślą o opróżnieniu Śląska.

Zabór Śląska choćby wbrew koalicji. — Pruscy junkry-koalicjonistami. Wymiana jeńców i nielojalność Czechów.

Kraków, 24 lutego.

(c) Okazuje się coraz więcej, że misja koalicyjna, która urzęduje w Cieszynie, nie ma u Czechów dostatecznej powagi, by mógł przeprowadzić spełnienie warunków ugody paryskiej. Toteż pomiędzy ludnością Śląska krąży uporeczywe najniebezpieczniejsze pogłoski, jakoby owa misja nie była autentyczną. Opowiadają sobie ludzie, że to nowy podstęp czeski w rodzaju tych, których byliśmy już świadkami. Nie może bowiem lud nasz zrozumieć tej dziwniej pobłażliwości cieszyńskiej misji dla ujawniających się z każdym dniem świeżych nielo-

jalności czeskich.

Czesi ani myślą o opróżnieniu Śląska. W Ustroniu np. żołnierze i oficerowie czescy przysięgali sobie wzajemnie, że ani pięćdziesiątka Śląska nie oddadzą Polakom. Wprawdzie walki pomiędzy patrolami, wszczęte przez Czechów, ustały, ale nad całym frontem zdają się wisieć groźne chmury niepewnego jutra. Ludzie przybyli z Ostrawy opowiadają, że z rozmów z wojskowymi czeskimi dowiedzieli się, że Czesi dlatego okazywali skłonność do pokojowego zakończenia sprawy, ponieważ nie byli dostatecznie przygotowani do podjęcia ofensywy. Obecnie po-

scięgnięciu posiłków pójdą dalej choćby i wbrew koalicji; potwierdza to również list pisany przez czeskiego żołnierza, który dostał się do naszych rąk.

Czesi pracują gorączkowo. Z jednej strony chodzi im o to, by ludność polską sterroryzować, z drugiej strony zaś, by misję koalicyjną pozyskać dla własnych celów i odpowiedni u niej wywołać nastroj. Organizują z renegatów samozwańczo deputacje, które „proszą” o przyłączenie Śląska do Czech, a równocześnie nie pozwalają ludności polskiej na wypowiedzenie swobodnego swojego zdania. Nie dopuszczają więc żadnych deputacji, chyba, że je renegat Koźdoń zaprobuje. Perfidią swoją potrafił Czesi odgrodzić misję koalicyjną od Polaków, otaczając ją ludźmi tak smutnej sławy jak wspomniany Koźdoń, Guenter Harbich itp. co niedawno je-

szcze głośniejszymi byli z swych junkiersko-praskich, antikoalicyjnych wystąpień.

Jak wiadomo, 21 bm. stanął obustronny układ dotyczący uwolnienia wszystkich internowanych. Polskie władze w myśl tego układu uwolniły internowanych Czechów w Dąblu i wozoraj rano wysłały ich do Chybia, gdzie pod kontrolą ma się odbyć obustronna wymiana.

Czesi podobno wypuścili już internowanych dotąd pp. Kiedroniów i Sykałów, a w Pruchnie trzymają 200 jeńców polskich, gotowych do wymiany. Równocześnie jednak czynią nowe aresztowania. Wczoraj aresztowano w M. Kończycach kierownika szkoły p. Malirza. Powodem aresztowania było to, że jakaś dziewczyna lekko prowadzenia wskazał go żołnierzom czeskim jako szpiega polskiego.

Rozwiązanie 25 seryl szarad

umieszczonych w Nr. 37 „Gońca Krakowskiego”.

I. DLA P. T. PRENUMERATORÓW „GOŃCA KRAKOWSKIEGO”.

- 114. Bach-le-da.
- 115. Ser-dak.
- 116. Moskał.
- 117. Sta-ma-ra.

II. DLA WSZYSTKICH P. T. CZYTELNIKÓW „GOŃCA KRAKOWSKIEGO” (A ZATEM I PRENUMERATORÓW):

- 118. Głu-pa-ga.

Trafnych rozwiązań nadesłali Prenumeratorzy 48, a Czytelnicy 71.

Młynych rozwiązań nadesłano 112!

Z powodu dotkliwego braku miejsca nie możemy wyjątkowo zamieścić imiennej listy.

WYNIK PUBLICZNEGO GŁOSOWANIA

odbytego w niedzielę, d. 23 lutego 1919, o g. 12 w południe, w wielkiej sali redakcyjnej „Gońca Krakowskiego” (ul. Dunajewskiego 7, I. piętro).

NA MARGINESIE.

Agonia „Korony”.

(Kr.) Zmęczona, wytarta i zmięta, jak upiór niedawnej przeszłości, jak symbol i synonim słowny zduszonej dziś władzy monarchicznej, błaga się jeszcze między nami — papierowa „korona” austriacka.

W ustawicznym gorączkowym ruchu bez spoczynku i wytchnienia zdaje się, że wydaje już ostatnie tchnienie — ale żyć chce jeszcze! Wpada w przepastne laby sklepikarzy, w zatłuszczone portfele paskarskie i w chudą portmonetkę profesora gimnazjalnego i wiazi w węzełek chustki biednej robotnicy.

Jak długo będzie odbywała swoje wędrówki po Polsce korona austriacka? Prawdopodobnie aż do ukazania się pierwszych polskich pieniędzy. Pomyślnieci twierdzą, że do tego czasu duże jeszcze wody opłynię. Wątpliwa rzecz czy korona dożyje tej chwili. Wnosząc z jej stanu — chyba nie!..

Istotnie! obrzydzenie bierze człowieka, gdy ten pieniądz bierze do ręki. Ten świstek zdojny w oblemata nikczemnej, a tak samo zmiętoszonej Austrii, trzymający się tylko strzępami — ma być walutą!

Nie lepiej prowadzi się dziesięciu i dwudziestu-koronówkom. Posklejane bibułkami od papierosów,

paskami starych gazet, rozkładające się przy dotknięciu robią wrażenie zmasakrowanych nad — Piawę lub pod Belgradem członków niezwykłej c. i k. armii!..

Czas najwyższy, by pozbywszy się austriackiego żołdactwa i szpicłów pozbyć się raz i monety austriackiej!

Z PROŚBĄ O POMOC zwraca się do miłoserdzia czytelników niżejżyciwa rodzina wygnaneńców ze wschodniej Galicji. Ojciec kolejarz, z powodu śmiętego wystąpienia przeciwko reparycyjnym zarządzeniom Rusinów, został aresztowany i wywieziony na wschód, pozostawiając bez zaopatrzenia żonę i kilkoro drobnych dzieci, które w ostatniej nędzy schroniły się do Krakowa i tu pozostają bez dachu nad głową. Łaskawe dątki przyjmuje Administracja „Gońca Krak.” dla biednej rodziny kolejarza.

Który z panów wojskowych, powracających z Sernipalatynska mógłby dać bliższe informacje o Józefie Leniku, żołnierzu 16 p. obr. kraj, wziętym do niewoli rosyjskiej na początku wojny — zechce zgłosić się do siostry jego Maryi Lenartowicza 1. 5, Kraków.

Nr. 7. „SATYRA” 460 z Okoniem już wyszedł!!

— To tak? To taka twoja wierność? To ty chcesz spać przez 2000 lat jak jaki afrykański mamut, a ja mam przez ten czas czekać aż się zbudzisz? Tom się doczekała... o... o...

— Ależ Kasiu, ja ci właśnie przyszedłem coś powiedzieć, z czego będziesz zadowolona. Wcale cię nie zdradziłem, choć z tobą pogadać, tylko nie tutaj przy wszystkich i pierwszej chciałbym zjeść, bom bardzo głodny. Otoż Kasiu postaraj się, abym dostał szybko mojego rozbratla.

Wiadomość, że Filip jest głodny, przemówiła do współczucia i miłości Kasi, ogarnęła się zaraz i szybko wzięła się do roboty.

— Wcale piękna rzecz być kochanym — oświadczył Filip wróciwszy do stołu — ale stwarza to inkomodowania.

— No bo i cóż przyjdzie dziwić z takiego kawalera, który tylko będzie spał i nie więcej! — zauważył majster szewski, a właściciel pobliskiej kuzni dodał:

— A jeśli się pan z nią ożeni i potem pojdzie spać, to może być niestrudno o regu.

W poł godziny Kasia skłębła z poza drzwi na Filipa. Oboje przeszli do puszej separatu, a gdy keiner podał rustera, Filip zaczął:

— Muszę ci powiedzieć najpierw, że twoje zamknięcia bardzo mnie irytują i że to na moje nerwy jest bardzo perpleks.

Surowa młna, z jaką wygłosił tę tyradę, spowodowała, że Kasia siedziała cicho, bojąc się wido-

„WISŁA” PRALNIA CHEMICZNA I ART. FARBIARNIA
KRAKÓW, MADWIŚLAŃSKA 8. 309
CZYŚCI CHEMICZNIE I FARBUE W PRZECIĄGU 8 DNI.
DO ZAŁOBY W 24 GODZINACH.

Galiczyjska Spółka zbytu jaj i drobiu
otwiera dnia 25 lutego o godzinie 8-mej rano sklep przy ul. Brackiej 1. 7, celem detalicznej sprzedaży jaj świeżych. 470
Cena sprzedaży wynosi 75 halerzy za sztukę.
Jedna osoba nabyć może najwyżej 60 sztuk.

Tanio i dobrze zabawi się kto pójdzie do kina „OPIEKI”. Kino to jest najtańszem w Krakowie a daje same dobre programy. Każdy może się o tem przekonać, jeśli odwiedzi obecny program, składający się z wspaniałego dramatu cyrkowego „Cztery Dyabły” oraz znakomitej komedii „Kochliwy Moryo”.

Chwila bieżąca.
Kalendarzyk.
Św. Macieja ap.
Wschód słońca 6:38
Zachód słońca 5:06
Długość dnia 10:28
Poniedz. 24 lutego
TEATR IM. JUL SŁOWACKIEGO:
Poniedziałek: „Krag interesów”.
TEATR POWSZECHNY:
Poniedziałek: „Dzwony z Corneville”.

O szybką obsługę pism krakowskich.
Korespondent nasz warszawski pisze nam pod datą 22 b. m.:
(Wręb) Dziś wpłynęły do Sejmu dwie interpelacje w sprawie rozmów telefonicznych dla dziennikarzy między Warszawą a Krakowem. Dobrze się stało, że sprawa ta znajdzie się na forum Izby. — Dobrze dlatego, że szeroki ogół dowie się wreszcie, na jakie trudności napotyka normalna praca dziennikarzy korespondentów.
Już od dłuższego czasu korespondenci pism krakowskich zabiegają o ten nieszczęsnny „przywilej” korzystania z telefonu dla szybkiego obsługiwanie swych pism, przywilej, którym na cały świecie używilem bynajmniej nie jest.
Po usilnych zabiegach p. minister poczt, telegrafu i telefonów zarządził, aby dla korespondentów pism krakowskich poznaczono wyjątek z zakazu korzystania przez ludność cywilną z linii telefonicznej Warszawy—Kraków. Okazuje się jednak, że to zarządzenie fachowego ministra w państwie naszym niezupełnie wystarcza.
Widocznie dzięki jakiemuś nieporozumieniu — znaczej tego nazwać nie można — władze wojskowe uważają, że zarządzenie powyższe p. ministra poczt i telegrafu nie ma racji bytu, skoro w dalszym ciągu odmawiają korespondentom możliwość komunikowania się z Krakowem.

Wśród homunkulusów

32) Romans fantastyczno-społeczny.

Gdy profesor wyszedł, Filip ubrał się z wielką starannością, wdział cylinder i udał się do restauracji. Wszyscy stali goście jego stołu byli już w komplecie i wchodzącego powitali gromkimi oklaskami, że wszystkich też stron zaczęło ku niemu wyciągać numery pisma z jego fotografią i chwalić podobieństwo. Przybiegł także sam właściciel restauracji i zapytał czemu może służyć. Filip zamówił rozbratla, co u jego towarzyszków wywołało poruszenie, normalnie bowiem przy stałym stole jadało gulasz.

Gdy Filip usiadł zarzucono go pytaniami, czy prawda jest, że zamierza przespać 2000 lat, czy się nie boi, czy mu się to uda i t. d. Jeden z gości powstał aby wzniesić toast na cześć Filipa, ale zaledwie wymówił pierwsze słowa, w kuchni rozległ się głośny krzyk, a potem zniżające hałasy niewieście.

— Jednak z kobietami nie obejdzie się bez awantur — oświadczył Filip, domyśliwszy się odrazu, że Kasia zemdlła i poszedł do kuchni.

Właśnie Kasia wracała do przytomności, a dostrzegłszy Filipa, wskazała na gazetę i zapytała czy to prawda, co w dzienniku stoi. I zanim Filip zdolał przyjść do słowa, Kasia zaczęła mówić:

cznie sławnego człowieka.

— Do tego — ciągnął Filip dalej — i o tem pamiętaj, że we wszystkim, co mnie drożysz, choć cię zawsze intymnie wtajemniczyc. A że to nie było co, przespać tak długo, choć ci właśnie tę kaurę wyeksplikować.

— Ależ Filipku, 2000 lat spać, aj nawet nie mów o tem... ja o tem nie mogę nawet myśleć... o... o... — Tylko niech cię nie zemdl, bo mój konstytucja jest dzisiaj bardzo w dystrykcie!

Kasia uspokoiła się momentalnie.

— Przeszedłem tu, aby cię zaprosić, abyś wraz ze mną i z panem profesorem dała się upić na 2000 lat.

Kasia zerwała się przerażona.

— Co... jak z wami 2000 lat spać... aj, czego ty wymogasz odemnie!

— Kasiu słuchaj! Moj pan właśnie cię za kochankę i za cały ten szac wypłaci ci pieniądze. Zarobisz po 60 koron miesięcznie, a że nie przyletnie nie wydasz, to gdy się obudzimy, będziemy mieli razem jak to sam wyrachowałem — trzy miliony osiemsetczterdzieści tysięcy koron.

— To ty będziesz milionerem? — zawołała Kasia z zachwytem.

— A ty milionerka.

— A co zrobimy z tymi pieniędzmi? — zapytała Kasia, przyczem oczy jej błyszczały.

Ciąg dalszy nastąpi.

Wybory wiceprezydentów Lwowa.

Unogaj dokoła Rada miejska 4 wiceprezydentów m. Lwowa (dotychczas urzędowało zawtylko trzech, Red.).

Przed przystąpieniem do głosowania uchwalono wniosek nagły r. Laskownickiego, by znieść numerację wiceprezydentów i wszystkich 4 zwrócić w prawach i obowiązkach.

Głosowanie dało następujący wynik. Wybrani: dr Marceli Chlaimacz (pol. dem.), dr Filip Schleicher (pol. dem.), dr Leonard Stabl (m. d.) i Julian Smulikowski (P. P. S. D.).

Pierwsz trzej zasiadali już ostatnio w zarządzie miasta: nowa osobistością jest więc tylko wicepr. Julian Smulikowski. Z Smulikowskim wchodzi po raz pierwszy socjalista do prezydium.

Brak dowódców armii sowieckiej.

(c) Dziennik oficjalny rządu sowieckiego w artykule p. t. „Trzeba nam dowódców“ pisze, iż straty w dowodach armii bolszewickiej na wszystkich frontach są ogromne. Rząd będzie zmuszony mianować na te stanowiska ludzi zupełnie nieprzygotowanych. Podjął to za sobą według autora artykułu smutne zastępstwo: w świadomości mas żołnierskiej może powstać wątpliwość co do zdolności dowódców. Wystarczy dwie lub trzy nieudane potyczki, ażeby sprowadzić radykalny przełom w nastrojach armii czerwonej na niekorzyść republiki Sowieckiej.

W takich warunkach autor nie rokuję wielkich powodzeń wojskom bolszewickim w ich spotkaniach z regularnością armii entente. y.

W SPRAWIE WYJAZDU ZA GRANICĘ. D. O. G.

w Krakowie zważywszy znaczną ilość osób płci męskiej, uchylających się od poboru wojskowego, zarządziło, aby osobom, ur. w latach 1896, 1897, 1898, 1899 nie udzielano zezwolenia na wyjazd za granicę Republiki polskiej, o ile nie wykażą się kartą zwolnienia, wystawioną przez kompetentną komisję poborową i urzędowym dowodem daty urodzenia. Dowody powyższe muszą być przedłożone tak władzom politycznym, wygotowującym dokument podróży, jak władzom wojskowym, udzielającym zezwolenia przekroczenia rejonu operacyjnego.

CUKIER. Komisja Rządząca w Krakowie ustawiła cenę maksymalną dla detalicznej sprzedaży cukru żółtego na 3 K 80 h za 1 kg. Magistrat przypomnia, że racya cukru za drugą połowę lutego wynosi pół kg. na osobę, oraz że na razie sklepy rejonowe wydawać będą cukier jedynie za drugą połowę lutego, termin rozpoczęcia sprzedaży cukru na pierwszą połowę marca będzie podany dodatkowo do wiadomości. Na karty dodatkowe dla dzieci sprzedaje cukier jedynie sklep miejski na pl. Jabłonowskich, zaś na karty dodatkowe dla chorych sprzedają cukier osobne sklepy wyznaczające w obwieszczeniu magistratu.

REJONOWA SPRZEDAŻ CUKRU. Nadeszłe transporty cukru poznańskiego magistrat rozdzielił między sklepy miejskie. Całe miasto podzielone zostało na rejon, do których przedzielani są mieszkańcy według początkowej liczby swego nazwiska. W ten sposób magistrat rozwiązał zawiłą kwestję „ogonków“. W odpowiednich sklepach miejskich każdy konsument musi być zaopatrzonym w cukier. O wszelkich nadużyciach lub niedokładnościach należy bezwzględnie zawiadomić wydział aprowizacyjny magistratu. Sprzedaż rozpoczęła się w dniach najbliższych.

PRZEGLĄD LEKARSKI W STRAŻY OBYW. Od kilku dni odbywa się lekarski przegląd, obowiązanych do służby w straży obywatelskiej mieszkańców Krakowa. Ktoś jako chory lub niezdolny pragnął uwolnić się od służby. Przedkładane świadectwa lekarzy prywatnych nie wystarczają. Obowiązuje orzeczenie lekarza Straży obyw.

(c) **ZABEZPIECZENIE PIELEGNIAREK.** Austriacki Urząd państwowy zdrowia publicznego w Wiedniu urządził na szeroką skalę akcję ratunkową dla pielęgniarek wojennych popadłych w nędzę skutkiem demobilizacji, udzielając im posad, kształcąć dalej potrzebujące, zwracając na rachunek skarbu państwa straty w rzeczach i ubraniach i t. p. Blższych informacji w tym względzie udzielili może sekcja pielęgniarek Czerwonego Krzyża w Krakowie. Wszelkie podania skierowywać należy do Centrali dla pielęgniarek Czerwonego Krzyża w Wiedniu.

LIST GONCZY. Sekcyjny Edward Bender, przebieg którego wytoczono dochodzenie karne, zbiegł 23 stycznia b. r. z mego oddziału 6 komp. 1 p. p. w wiadomości kierunku. Wymienionego należy w razie przydybania pojmać i odstawić do aresztów sądu polowego grupy gen. Zielińskiego w Gródsku Jagiellońskim.

Z ŻYCIA KULTURALNEGO NA PROWINGII. We wtorek odbędzie się w Przeworsku staraniem i w sali Sokola o godz. 7 wieczorem odczyt literata Romana Hermicza p. t. „U wrót przełomu“. Dochód przeznaczony w części na „Rannego Żołnierza“ (obrońców Lwowa).

(p) **JAZDA NA „GAPE“.** Wielką awanturę wywołał niedaj pewien pasażer tramwajowy niechcąc „kazać“ konduktorce karty miesięcznej. Mimo kilkakrotnego wezwania uparty pasażer w żaden sposób nie dał się nakłonić do wyciągnięcia i okazania tejże karty. Dopiero na przystanku zawezwała

energiczna konduktorka policyanta, który stwierdził, że zażarty pasażer nie posiadał zupełnie karty miesięcznej i jechał „na gapę“. Jestto smutny objaw praktykowany już u nas od dłuższego czasu, zwłaszcza wobec stałego przepełnienia wozów. Są osobniki jeżdżące stale tramwajami, które na wezwanie konduktora o bilet, odzywają się znanym u nas stereotypowym „karta“, nie posiadając jejże

zupelnie. Przypominamy więc jeżdżącej publiczności, że według przepisów obowiązkiem każdego pasażera jest natychmiast po zblizeniu się konduktora okazać mu kartę miesięczną jeszcze przed wezwaniem tegoż. Należy więc pamiętać o tem, aby ułatwić przepracowanemu konduktorowi ich „urzędowanie“.

Niemcy wywołały wojnę światową.

Genewa. (PAT.) „Revue de Lausanne“ ogłasza dokument bardzo znamienity dla sprawy wywołania wojny. Pismo nawiązując do doniesienia „Le Democrat des deux Mondes“ pisma zblizenego do Rady Związkowej i jej departamentu wojskowego, podaje, że 30 lipca 1914 rano pułkownik von Bernegg otrzymał telegram od szefa sztabu armii niemieckiej Moltkego. Telegram ten nazwany dokumentem „Mizzi“ miał być wysłany z Berlina w następujących warunkach: W ostatnim tygodniu lipca radca Związkowy Hoffmann miał zapytać pułkownika referenta von Bernegga, pozostającego w ścisłych stosunkach przyjaźni z Moltkiem, czyby nie zechciał wybać swego przyjaciela co do jego zapatrywania na położenie w Berlinie. Von Bernegg miał otrzymać odpowiedź dn. 30 lipca w Bernie. Telegramu tego nie ogłoszono, choć bardzo ważną rzeczą byłoby wiedzieć, o której godzinie wysłano go z Berlina. Obecnie już wiadomo, że w Berlinie uważano wojnę za nieuniknioną, a

wieczorem dnia 29 lipca, czy też w nocy z d. 29 na 30, szef sztabu generalnego niemieckiego uważał konflikt za nieunikniony, gdy w tym czasie gabinety koalicyi robiły co mogły, aby utrzymać pokój. Wiadomo też, że dnia 30 lipca o godzinie 1 po południu „Lokalanzeiger“ w wydaniu nadzwyczajnym ogłosił mobilizację armii niemieckiej. Wiadomość tę natychmiast zdemontowano, a opublikowanie jej w dzienniku oficjalnym uznano za nieporozumienie. Jednakże p. Cambon, ambasador francuski w Berlinie w telegramie z dnia 30 lipca stwierdził, że na Radzie koronnej w Poczdamie dn. 29 lipca wieczorem postanowiono mobilizację i tylko na specjalną interwencję wstrzymano się z wykonaniem jej. Byłoby ważnem dowiedzieć się czy depesza otrzymana w Bernie dn. 30 lipca rano, nie zawierała wiadomości o mobilizacji armii niemieckiej. Rząd niemiecki, który okazał gotowość wyswetlenia całej sprawy, powinien studiować tak zwane dokumenty „Mizzi“.

Sytuacja gospodarcza Niemiec nader poważna

Gdy pomoc z zewnątrz zawiedzie — należy oczekiwać „bolszewizmu“ i głodu przed żniwami.

Paryż (PAT) dnia 22 lutego. Badania nad potrzebami ekonomicznymi Niemiec zaczęły się d. b. m. Są one oficjalne i odbywają się wedle zasad, przyjętych przez najwyższą radę żywnościową, opartych na obserwacjach, poczynionych przez 14 oficerów angielskich, którzy zwiedzili rozmaite części Niemiec. Jakkolwiek wystąpienie energicznego Noskego i polityka aifnej ręki doprowadziły do pewnego ładu w centrach fabrycznych, to jednak liczba bezrobotnych wzrasta. Przy równoczesnem podwyższeniu się cen żywności w wielkich miastach sprawa bezrobotnych jest najważniejszym zagadnieniem doby. Gdy bezrobocie i głód zostaną usunięte, ruch bolszewicki sam osłabnie. Niedobór żywności jest tak wielki, że większość ludności tyje wyłącznie

z racyi, które są niedostateczne do odżywiania. Wspomniani oficerowie doszli do przekonania, że Niemcy potrzebują bezpośrednio dostarczenia środków żywności. Ponieważ kraj czerpie tylko z własnych, niewystarczających zasobów, gdyby pomoc zawiedła, przed żniwami należy oczekiwać głodu i ruchów bolszewickich. Najwięcej brak Niemcom tłuszczów. Także dzisiejsze organizacje w Niemczech dają gwarancję sprawiedliwego rozdziału żywności. Czasu, w którym niemiecki militarizm odżyje, nie można przewidzieć, jakkolwiek bezpośrednio niebezpieczeństwa niema. Podział żywności powinien być starannie zrobiony i oddany upolnomocnionemu przedstawicielowi rządu centralnego.

Krwawa bójka w Sejmie bawarskim.

Monachium (PAT) Po zamordowaniu prezydenta ministrów Eisnera w sejmie bawarskim wybuchła bójka, w czasie której uderzono ministra Auslera, jednego z deputowanych zabito, a dwóch raniło.

ministra Auslera, jednego z deputowanych zabito, a dwóch raniło.

Polskie ministerium kolei żelaznych.

Warszawa. (PAT.) Ministerium komunikacji zmieniło swoją nazwę na ministerium kolei żelaznych. Zmiana nastąpiła wskutek przejścia zarządu dróg wodnych i bitych przez ministerium przemysłu i handlu.

Kom. ochrony pracy ukonstytuowała się

Warszawa. (PAT.) Komisja ochrony pracy ukonstytuowała się wczoraj wybierając prezesem posła Ziemięckiego, wiceprezesem Wackiewicza, sekretarzem posła ks. Kaczyńskiego. Komisja postanowiła wezwać rząd, aby dostarczył materiałów dotyczących ochrony pracy w innych państwach.

Nadużycia „konsulatu“ ukraińskiego w Warszawie

Warszawa. (PAT.) Ze strony urzędowej komunikują: Rząd polski żadnemu konsulowi państwa ukraińskiego exequatur nie udzielił. Wszelkie zatem akta wydane z podpisem konsulatu generalnego państwa ukraińskiego w Warszawie są pozbawione mocy prawnej.

Wynik wyborów do Sejmu na Suwalszczyźnie.

Warszawa. (PAT.) „Gazeta Poranna“ donosi, że wedle otrzymanych informacji wynik wyborów na Suwalszczyźnie jest następujący: Na listę narodową padło 49.000 głosów. Za posłów zostali wybrani: ks. kanonik Szczęsnowicz, p. Brzaska, gospodarz powiatu augustowskiego, p. Patra, agronom powiatu suwalskiego i adwokat Adolf Swida z Suwałek.

Polski komisarz gen. dla kresów wschodnich.

Warszawa. (PAT) Dekretem naczelnika państwa jako wodza naczelnego z dnia 19 b. m. został zamianowany generalnym komisarzem cywilnym w zarządzie wojskowym kresów wschodnich (Wołyn, Litwa) dr Kolankowski, szef sekcji ministerstwa spraw zagranicznych i doradca departamentu wschodnich kresów.

Przyjaźń czesko-ukraiń. zacieśnia się.

Warszawa. (PAT.) Dnia 16 b. m. odbyło się w Pradze czeskiej na zamku urzędowe przyjęcie przedstawicielstwa ukraińskiego. Przyjaźń czesko-ukraińska zacieśnia się coraz bardziej.

Do kogo będzie należał Szlezwig północny i środkowy.

Londyn. 22 lutego. (PAT) Duński poseł we Francji i duński ekspert prawa międzynarodowego przedstawili radzie dziejściu żądania Danii pod adresem Nismiec. Panuje przekonanie, że sprzymierzeńcy zgodzą się na plebiscyt w północnym i środkowym Szlezwisku.

Hindenburg umuje się za Ludendorffem

Berlin. (PAT.) Iskrowo. Hindenburg zwrócił się do Scheidemanna z wymówką za nazwaną Ludendorffa hręcznym kuglarzem. Scheidemann przeprosił Hindenburga za użeczenie jego nazwiska, lecz zdania swego co do Ludendorffa nie zmienił.

Kłeska bolszewików w okręgu murmańskim.

Londyn. (PAT.) Iskrowo. Komunikat ministerium wojny donosi, że wojska sprzymierzonych strzegące kolei murmańskiej, zmusiły do odwrotu siły bolszewickie w okolicy zachodnio-południowej od Morza Białego, na 360 mil od Murmańska.